

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

ГОЛОС УКРАЇНИ

Актуально
▶ СТОР. 4

У селі відкрили
поліцейську станцію

Освіта

Кому
зі студентів
ЗНОВУ
«ЙТИ
ДО ШКОЛИ»

▶ СТОР. 6

Ситуація

▶ СТОР. 7

Холми залишилися
без листонош

№ 196 (8213)

П'ЯТНИЦЯ, 29 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Володимир ЗЕЛЕНСЬКИЙ:
Членство України
в НАТО буде абсолютно
природним

Президент Володимир Зеленський обговорив із генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом ключові оборонні питання і висловив переконання, що лише питання часу, коли Україна офіційно набуде членства в Альянсі. Про це він сказав 28 вересня під час спільної з генсеком НАТО пресконференції у Києві. «Радий вітати в Україні генерального секретаря НАТО, радий нашої змістовної розмові. Сьогодні це вже розмова де-факто союзників, і питання часу, коли Україна де-юре стане членом Альянсу. Ми робимо все, щоб наблизити цей час. Україна вже захищає спільний простір свободи, що об'єднує всіх членів НАТО, і перемога України у цій неспровокованій та злочинній війні, яку розв'язала росія, гарантовано забезпечить довгострокову безпеку та мир, і не лише для нашої держави, а для всього континенту», — заявив Зеленський. ▶ СТОР. 5

**ЄБРР розширить
фінансування проєктів
у нашій країні**

Наступного року ЄБРР розширить фінансування проєктів в Україні. Головні напрями співпраці стосуватимуться фінансування виробників обладнання для розмінування сільськогосподарських земель, проєкту страхування воєнних ризиків, а також кредитування реального сектору економіки. Про це йшлося під час зустрічі Першого віцепрем'єр-міністра України — міністра економіки України Юлії Свириденко із Президентом ЄБРР Оділь Рено-Бассо. Як зазначається на сайті Міністерства економіки, також сторони обговорили питання подальшої співпраці між ЄБРР та організаціями фінансування розвитку (Development Finance Institutions, DFI) щодо координації зусиль по інвестуванню в Україну, особливо в приватний сектор економіки. Крім того, йшлося про збільшення прямого кредитування українського приватного бізнесу, а також підтримки ліквідності держкомпаній. Ще однією важливою темою для обговорення стало страхування воєнних ризиків.

Голова Верховної Ради України Руслан СТЕФАНЧУК:
Триває страшний двобій між диктатурою та демократією.
Дуже важливо, аби перемогла демократія.
І це буде свідченням того, що вона має силу

Фото: rada.gov.ua

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук перебуває з робочим візитом у Дубліні (Ірландія), де візьме участь у Європейській конференції голів парламентів. Ця конференція об'єднує очільників парламентів 46 країн-членів Ради Європи, голів міжпар-

ламентських асамблей та парламентів країн-партнерів.

Спікер Українського Парламенту вже розпочав проводити двосторонні зустрічі з багатьма колегами. «Безумовно, основна мета робочого візиту — консолідація підтримки

України в умовах повномасштабної війни проти України», — зазначив Руслан Стефанчук.

А перша зустріч глави парламенту була зі Спікером Кнесету Держави Ізраїль Аміром Оханюю. ▶ СТОР. 2

ПОДІЇ

**Пошкоджений
ракетами заклад
уже «в строю»**

У Старокостянтинівській громаді в школі, яка була пошкоджена вибуховою хвилею від збитого безпілотною, відновили очне навчання. Два тижні тому після ракетної атаки в освітньому закладі були розбиті вікна, пошкоджена котельня, побитий дах. Для того, щоб 220 дітей змогли якомога швидше розпочати очне навчання, у школі оперативно замінили склопакети та вікна, полагодили котельню. Тепер ремонтують дах. Навчальний процес відновлено, **інформує з Хмельниччини наш власкор Ірина КОЗАК.**

**Підтримали Херсонщину
грошима**

Одеська область переказала 20 мільйонів гривень на відновлення житлового фонду та соціальної інфраструктури Херсонщини. Ще 23 мільйони гривень планується перерахувати. Про це на брифінгу в Медіа-центрі «Україна — Одеса» повідомив в. о. директора департаменту капітального будівництва та дорожнього господарства Одеської ОДА Сергій Жирний. Кошти виділено в межах проєкту Офісу Президента України «Пліч-о-пліч». Одещина, разом з іншими регіонами, відбудовує зруйноване житло та соціальну інфраструктуру в деокупованих населених пунктах Херсонщини. «Наразі Одеська обласна військова адміністрація переказала 20 мільйонів гривень субвенції Херсонській ОДА, а саме: 4,5 мільйона гривень Великоолександрівській сільській раді та 15,5 мільйона Чорнобаївській сільській раді. Ще 23 мільйони гривень планується виділити з обласного бюджету на соціальні об'єкти. А саме Киселівському ліцею Чорнобаївської селищної ради та Киселівському дитячому садочку», — цитує чиновника наш власкор Олена ІВАШКО.

КОРОТКО

- На Київщині запрацював єдиний номер для всіх надзвичайних ситуацій — служба 112. Також у службу 112 можуть звертатися люди з порушеннями слуху чи мовлення, **зазначив очільник МВС Ігор КЛИМЕНКО.**
- На Полтавщині понад 13 тис. платників податків мають заборгованість зі сплати єдиного внеску на загальну суму 275,3 млн грн. Лівову частку боржників (майже 11,5 тис.) становлять фізичні особи-підприємці, **повідомляє наш власкор Василь НЕІЖМАК.**
- У столиці в лісопарковому господарстві «Конча-Заспа» зафіксовано спалах африканської чуми свиней. На прилеглий території запровадили карантин. Про це **оголосила Київська міська державна адміністрація.**

Голова Верховної Ради України Руслан СТЕФАНЧУК: Триває страшний двобій між диктатурою та демократією. Дуже важливо, аби перемогла демократія. І це буде свідченням того, що вона має силу

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Руслан Стефанчук з Аміром Оханю обговорили низку важливих питань, зокрема, злочини, які щоденно скоює російська федерація на українській землі, глобальні наслідки ро-

сійської агресії та цінність підтримки України.

«Сьогодні продовжується боротьба за те, яким буде світ у найближчі 100 років. Адже весь світ дивитиметься на переможця», — наголо-

сив Спікер Парламенту України.

Руслан Стефанчук зауважив, що «зараз триває страшний двобій між диктатурою та демократією»: «Дуже важливо, аби перемогла демократія. І

це буде свідченням того, що демократія має силу».

Очільники парламентів України та Ізраїлю також приділили увагу Формулі миру Президента України Володимира Зеленського. Голова Вер-

ховної Ради України закликав Парламент Ізраїлю долучитися до імплементації цієї ініціативи.

Наостанок Руслан Стефанчук подякував ізраїльській стороні за надання гуманітарної допо-

моги Україні та наміри продовжити робити це у майбутньому. Він наголосив, що Україна дуже цінує підтримку друзів і союзників.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Агресорка має отримати відповідь від інституцій міжнародного права

У межах робочого візиту до Ірландії Спікер парламенту України Руслан Стефанчук провів зустріч із Президенткою Парламентської

асамблеї Організації з безпеки і співробітництва в Європі Піа Каумою та Генеральним секретарем інституції Роберто Монтеллою.

Сторони обговорили низку питань, зокрема, підтримку міжнародних зусиль щодо якнайшвидшого повернення в Україну примусово переміщених та депортованих росією українських дітей, просування створення спеціального міжнародного трибуналу щодо злочину агресії, а також відшкодування росією збитків, завданих Україні.

Окрім того, під час зустрічі Голова Верховної Ради України відзначив рішення щодо створення Спеціального комітету Асамблеї з питань підтримки України в умовах агресії РФ проти України.

«росія, яка зруйнувала міжнародне право, має отримати відповідь від інституцій міжнародного права — це називається справедливістю», — наголосив Руслан Стефанчук.

Насамкінець Голова Верховної Ради України висловив сподівання на подальше посилення співпраці та ще рішучі кроки на підтримку України.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Фото: rada.gov.ua

У фокусі уваги — наше майбутнє в НАТО

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук зустрівся з Президенткою ПА НАТО Жюель Гарріо-Майллем. У фокусі уваги зустрічі — майбутнє України в Організації Північноатлантичного договору.

Спікер парламенту України висловив сподівання, що Парламентська асамблея й надалі демонструватиме сталу політичну позицію, аби допомогти союзникам сформулювати консенсус щодо запрошення України приєднатися до Альянсу.

Водночас під час розмови Руслан Стефанчук звернувся з проханням закликати уряди союзників наповнити внесками трастовий фонд НАТО у межах комплексного пакета допомоги.

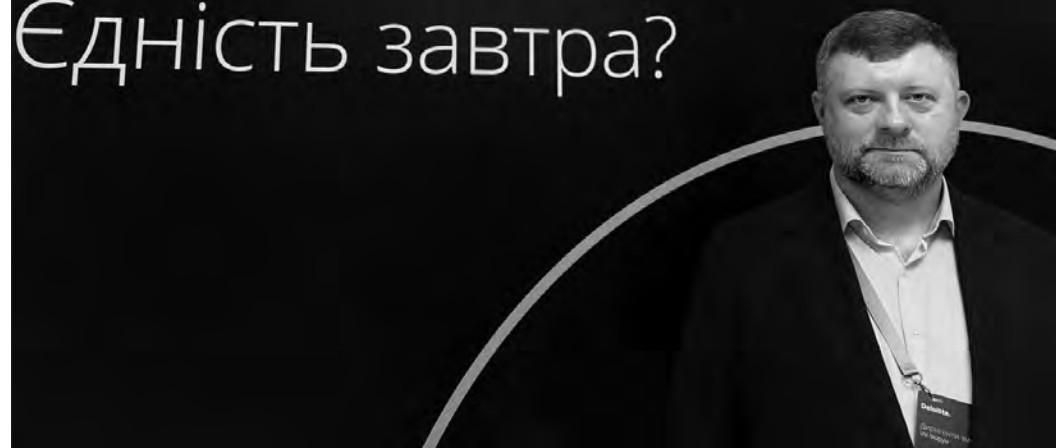
«Серед пріоритетних напрямів — забезпечення переходу на західні системи озброєнь і гуманітарне розмінування», — наголосив Голова Верховної Ради України.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Фото: rada.gov.ua

Диригенти змін Єдність сьогодні. Єдність завтра?

Суспільне обговорення надало потенціал для дискусії про повоєнні вибори

Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко долучився до презентації Експертного аналізу проекту Дорожньої карти з доброго демократичного врядування в Україні в частині виборів. Її розроблено за результатами Діалогу високого рівня «Добре демократичне врядування в Україні: досягнення, виклики та шлях вперед у повоєнний період».

За результатами дискусій учасники діалогу досягли взаємної домовленості про наступні дії що-

до вдосконалення нормативно-правової бази багаторівневого врядування та виборів у контексті євро-

пейських стандартів, повідомив Перший віцепікер на фейсбук-сторінці.

«Це нагальна тема і розуміємо, що обговорення в суспільстві щодо виборів надало нам величезний потенціал для дискусії про повоєнні вибори — якими вони мають бути, як реалізувати і зробити так, щоб всі змогли проголосувати», — йдеться в повідомленні.

За словами Олександра Корнієнко, маємо низку й ургентних питань: реалізація виборчої інфраструктури, відновлення якісної роботи реєстру, можливість голосування громадян, що перебувають на тимчасово окупованих територіях або за кордоном. Водночас мусимо працювати над системними проблемами,

зокрема, професіоналізацією членів комісії, системою роботи із покращенням практик, роботою із маломобільними категоріями тощо.

«Важливо усвідомлювати, що нам потрібна чітка Дорожня карта, яка може рухати нас вперед. Дякую партнерам за цю роботу та експертизу», — наголосив Перший зас-

тупник глави парламенту зупинився передусім на кризі людських ресурсів. «Уже маємо думати над стратегією міграційної політики і для багатьох це буде незвично», — зазначив він. А також звернув увагу на ризик бюджетних проблем після закінчення війни. «Треба буде швидко та інтенсивно трансформувати державний апарат та держслужбу заради більшої мобільності», — йдеться в повідомленні.

Перший віцепікер розповів, що на початку заходу учасникам запропонували одним словом відповісти на запитання: «Навіщо нам держава?». «Я написав «свобода», — поділився Олександр Корнієнко. — Це була одна з ідей, з якою я йшов у владу. І з якою продовжую працювати. Саме на основі цього принципу маємо будувати державу».

Вл. інф.

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Завжди залишатися на зв'язку

Важливо відновити мобільні мережі на деокупованих територіях та забезпечити покриття сільської місцевості стандартом 4G.

У Верховній Раді розглядається законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення процедури відведення земельних ділянок для розвитку цифрової інфраструктури» (реєстраційний номер 9549). Як зазначив під час розгляду цієї поданої до парламенту урядом законодавчої ініціативи директор департаменту мобільного широкоплатного доступу до Інтернету Мінцифри Станіслав Прибитько, мета — спростити процедуру отримання земельних ділянок для розгортання мереж електронних комунікацій або їх інфраструктури.

Очікується, що у підсумку скоротяться етапи загальної процедури з шести місяців до орієнтовно трьох, — зазначив він під час розгляду питання у парламентському Комітеті з питань цифрової трансформації. — До того ж, прибирається юридична колізія та

вноситься в Земельний кодекс можливість використання сервіту (право користування землею, яке забезпечує іншому землекористувачеві можливість користування нею з певними обмеженнями, встановленими законом або договором. — Ред.). Зараз відповідно до Закону «Про електронні комунікації» така можливість (норма) є, а в Земельному кодексі вона відсутня. Ще одна мета — врегулювати в законодавстві статус тимчасових технічних засобів і споруд. Причина для таких змін досить проста. Це надати можливість швидкого, по-перше, відновлення мобільних мереж на деокупованих територіях. І, по-друге, це покриття сільської місцевості стандартом 4G, щоб українці завжди залишалися на зв'язку зі своїми рідними, особливо під час воєнного стану.

До обговорення долучився голова Національної комісії, що здійснює державне ре-

гулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, Олександр Животовський: «Я хотів... приєднатися до Мінцифри в проханні підтримати цей законопроект як дуже, дуже необхідний. Ми наразі працюємо над покриттям, і це, звісно, полегшить нашу роботу...».

У підсумку Комітет з питань цифрової трансформації одностайно підтримав пропозицію його очільника Михайла Крячка (на знімку) рекомендувати Верховній Раді законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення процедури відведення земельних ділянок для розвитку цифрової інфраструкту-

ри» прийняти за основу. Народні обранці також проголосували за те, щоб направити висновки комітету про розгляд зазначеного документа до парламентського Комітету з питань аграрної та земельної політики як головного.

Підготував Валерій ДРУЖЕНКО. Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Зміни у «єВідновленні»: пропонують компенсувати ремонти, зроблені власним коштом

У Верховній Раді зареєстровано законопроект про внесення змін до Закону «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією російської федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією російської федерації проти України» (№ 10063). Автором цієї законодавчої ініціативи виступила голова Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Олена Шуляк.

Згідно з ухваленим 23 лютого 2023 року парламентом законом про компенсацію за пошкодження та знищення майна (№ 2923-ІХ), вона надається лише шляхом виконання робіт, пов'язаних із будівництвом, на пошкодженому об'єкті нерухомого майна з метою його відновлення або надання будівельної продукції для виконання таких робіт.

Водночас законом не передбачена можливість отримання коштів для компенсації самостійно виконаних робіт на пошкодженому об'єкті нерухомого майна з метою його відновлення та/або придбання будівельної продукції для виконання таких робіт.

«10 травня стартувала процедура надання компенсації за пошкоджене житло в межах

електронної публічної послуги «єВідновлення». Відповідно до вищезазначеної послуги компенсація за пошкоджене житло надається за умови, що така компенсація використовується лише на ремонтні роботи, які не були проведені на дату складення чек-листа, крім випадків проведення протиаварійних робіт чи невідкладних консерваційних робіт. Такий підхід не враховує, що низка власників нерухомості змушена була ремонтувати своє житло за власні кошти задля забезпечення його придатності для проживання та/або уникнення його подальшого руйнування», — наголошується у пояснювальній записці до законопроекту.

Таким чином, документом пропонується внести зміни до

статей 1 та 10 закону № 2923-ІХ в частині розширення форм надання компенсації за пошкодження об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією російської федерації проти України. А саме:

— надання грошових коштів шляхом їх перерахування на поточний рахунок отримувача компенсації зі спеціальним режимом використання для виконання робіт, пов'язаних із будівництвом, на пошкодженому об'єкті нерухомого майна з метою його відновлення та/або придбання будівельної продукції для виконання таких робіт;

— надання грошових коштів шляхом їх перерахування на поточний рахунок отримувача компенсації за придбанням будівельну продукцію та/або виконання ним ремонтних робіт на пошкодженому об'єкті нерухомого майна за власні кошти.

Олена Шуляк повідомила, що тривають публічні консультації, які проводяться задля покращення механізму компенсації за пошкоджене та

знищене житло. Перший етап консультацій уже завершено, попереду ще два. «Попереднього разу нам вдалося зібрати факти та думки на тему компенсації за пошкоджене (знищене) майно від усіх учасників процесу. Але щоб картина була повна — нам важливі думки кожного регіону країни. Особливу увагу звертаємо на типові недоліки, які трапляються найчастіше, та на пропозиції щодо шляхів їх подолання. На основі отриманих даних сформуємо загальні рекомендації щодо покращення механізму виплати компенсацій», — розповіла народний депутат.

Утім, за її словами, питання щодо компенсації за вже зроблені ремонти назріло давно. До того ж Президент Володимир Зеленський анонсував впровадження таких компенсацій. Тож народна депутатка й зініціювала законодавчі зміни, щоб реалізувати цей задум. «Сподіваюся, колеги з парламенту розуміють важливість цих змін і вже скоро ми будемо голосувати за цей надважливий документ у залі», — зазначила О. Шуляк.

Олена ГОРБУНОВА.

Ініціюють скликання сесії

Частина депутатів Тернопільської обласної ради звернулася до її керівництва з вимогою скликати сесію. Як зазначено у вимозі, реагуючи на суспільний запит щодо першочергового спрямування коштів для збільшення обороноздатності України, з метою відновлення довіри до місцевої влади депутати Тернопільської обласної ради вважають за необхідне активізувати та покращити роботу найвищого представницького органу області.

Коментуючи ситуацію, один із підписантів депутат облради Тарас Дячун повідомив, що серед тих, хто поставив свої підписи, троє його побратимів, із якими разом обороняли Сумську область і Бахмут. Вони, як ніхто інший, розуміють, наскільки важлива підтримка армії. Тому пропо-

нують розробити програму, яка б дала змогу використовувати кошти обласного бюджету на закупівлю технічних засобів для фронту.

Також депутати пропонують виділити додаткове фінансування на реалізацію програми «Турбота», яка передбачає допомогу військовослужбовцям, котрі отримали травми.

А на думку депутата Василя Хомінця, після майже двох років повномасштабного вторгнення рашистів в області відсутня вичерпна програма підтримки ЗСУ. Тож обласна рада має затвердити комплексну програму підтримки української армії, яка включатиме не тільки допомогу з амуніцією, а й реабілітацію поранених, котрі мають психологічні чи інші травми.

Ірина КОЗАК.

САМОВРЯДУВАННЯ

Романа Сарая обрано новим головою Закарпатської обласної ради

Його кандидатуру під час таємного голосування підтримали 55 депутатів із 57 присутніх у залі засідань.

Інтрига тривала майже два тижні. Розв'язка несподівано настала у вівторок у кінці дня. Напередодні пленарного засідання сесії В. Чубірко написав заяву про складання повноважень голови, яку озвучив у середу на початку сесії. Її задовольнили 57 депутатів.

На посаду голови було висунуто лише одну кандидатуру — Романа Сарая. Він виступив із короткою програмною промовою, у якій виклав своє бачення подальшої діяльності облради. А завершив виступ такими словами: «У нас одна фракція — це Україна. І одна мета — Перемога!». За підсумками таємного голосування новим головою став Роман Сарай — представник партії «Слуга народу».

«Це важливе й демократичне рішення депутатського корпусу об'єднало сесійну залу і всю нашу громаду, — написав у Фейсбукі очільник Закарпатської облвійськкадміністрації і голова обласного осередку партії «Слуга народу» Віктор Микита. — Роман Сарай — досвідчена, високопорядна та фахова людина, яка має безперечну довіру краян, високу репутацію і повагу серед колег.

Упевнений, що співпраця між обласною радою й ОВА отримав новий позитивний імпульс, який дасть змогу зміцнити позиції нашої області в умовах воєнного стану та системно генерувати спільні проекти регіонального розвитку». Він також подякував Володимирові Чубірку за велику роботу.

Що відомо про нового керівника облради? Р. Сарай народився 27 липня 1980 року в Ужгороді. Закінчив Ужгородський національний університет за спеціальністю «Правознавство». Також здобув другу вищу освіту за спеціальністю «Міжнародник-економіст».

Кандидат юридичних наук, доцент юридичного факультету Ужгородського національного університету. У 2020 році обраний депутатом обласної ради VIII скликання від політичної партії «Слуга народу».

Ще одна приємна новина в життєписі пана Романа: у день, коли він очолив самоврядний орган краю, у нього народився син. Із чим його також щиро вітаємо!

Василь НИТКА.

Ужгород.

На знімку: новообраного голову облради (праворуч) вітає керівник облвійськкадміністрації Віктор Микита.

Фото прес-служби облради.

НОВИНИ

Унікальна реліквія часів Київської Русі поповнила фонди Волинського краєзнавчого музею в Луцьку. Писанку, якій тисяча років, випадково знайшли у селі Древині Іваничівської громади Володимирського району на Волині. Фахівці вважають, що невідомі майстри виготовили її ще в XI—XII столітті. Виріб виконаний з глини і зовні покритий поливою та розписами, а всередині має калатальце, *повідомляє наш власкор Микола Якименко*

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ:

Будинки до холодів готуємо разом

Уже традиційні для міста Дні сталого енергії розпочали з проведення форуму голів ОСББ «Підвищення енергоефективності багатоквартирних житлових будинків: нові виклики в умовах війни та шляхи їх подолання». На ньому для 120 учасників презентували можливості для кожного будинку щодо енергоефективності. Їм також нагадали про можливості державної програми «Енергодім», що передбачає відшкодування від Фонду енергоефективності до 70 відсотків.

Крім того, міська рада закупівлю будматеріалів. Це дасть мешканцям змогу до 20 відсотків від загальної суми проекту на закупівлю будматеріалів.

ДНІПРО:

Від комунальників чекають якості

Напередодні зими Кривий Ріг придбав ще вісім одиниць сучасної спецтехніки для КП «Кривбасводоканал», щоб поліпшити якість послуг комунальникам містянам. За кошти міського бюджету закупили тягач та сім нових самоскидів.

«Працівники комунального підприємства «Кривбасводоканал» ліквідують наслідки прильотів та мають якісно виконувати свою основну роботу — готувати мережі тепло- і водопостачання до нового опалювального сезону, проводити поточні ремонти

та оперативно ліквідувати аварійні ситуації», — зауважив голова Ради оборони міста Олександр Вілкул. Величезним внеском «Кривбасводоканалу» у таку справу є те, що після підризу Каховської ГЕС окупантами місто залишилося з водою — для

ПОЛТАВА:

Людам з інвалідністю легше знайти роботу

Полтавщина почала втілювати в життя нову урядову програму підтримки роботодавців, які облаштовують робочі місця та працевлаштовують людей з інвалідністю. Про це повідомила директор обласного центру зайнятості Катерина Клавдієва під час брифінгу.

Вона нагадала про те, що відповідна постанова Кабміну набула чинності 29 серпня цього року. Згідно з нею, передбачені компенсаційні виплати роботодавцям саме за облаштування робочих

місць для цієї категорії співвітчизників. Зокрема, відшкодовується вартість придбаних допоміжних засобів широкого спектра — від меблів до спеціальних підйомників і комп'ютерів. При цьому

ЖИТОМИР:

Фотопроект розповість про мрії прикордонниць

У Житомирі у просторі «Вільна» презентували фотовиставку «Неймовірна», присвячену українським прикордонницям.

Цей фотопроект розповідає історію десяти військовослужбовиць ДПСУ з різними долями. Хтось із них на початку повномасштабного вторгнення охороняв кордон на Київщині, хтось служив у зоні АТО/ООС з 2014 року, а когось велика війна застала у Маріуполі.

«Ці жінки мали можливість звільнитися, але вони лишилися вірними присязі, своєму народові і

нині продовжують охороняти й обороняти нашу країну», — наголошує начальниця управління у справах сім'ї, молоді та спорту Житомирської міської ради Ірина Ковальчук. Організатори виставки сподіваються, що цей проект допоможе долати гендерні стереотипи, що стосуються професійної діяльності, адже нині багато жінок пліч-о-пліч із чоловіками боро-

потім отримати фінансування ще й від Фонду енергоефективності.

Голови ОСББ обговорили також можливість встановлення сонячних панелей на багатопверхівках та системи, які зможуть забезпечити безперебійну роботу газових котлів у разі відсутності електроенергії.

Ірина КОЗАК.

ВІННИЦЯ:

Майстер-клас став сеансом реабілітації

Керівництво однієї з військових частин Вінниччини запросило у гості заслужену майстриню народної творчості України Оксану Городинську. Вона відома своїм умінням виготовляти витинанки. У рідному Могилів-Подільському очолює Центр народної творчості. До речі, у місті створено Музей витинанки, це єдиний такий мистецький заклад у нашій державі.

Майстриня не сподівалася, що мужні захисники і захисниці, які повернулися на ротацию з районів бойових дій, стануть такими уважними учнями під час майстер-класу. Треба було бачити, як старанно вони працювали з ножицями у руках, поринувши в інший світ, де не свистять кулі та не вибухають снаряди.

«Вкотре переконалася, що мистецтво є одним з

важливих напрямів для реабілітації військових, для психологічного розвантаження тих, хто повертається з фронту», — написала Оксана Городинська у Фейсбуці. — Це ще один напрям нашої роботи, який затребуваний суспільством та необхідний у наших реаліях».

Від військових майстриня повернулася з подякою, яку їй вручило ко-

мандування частини. Учасники зустрічі також дякували не тільки за гарно проведений майстер-клас. Неабиякий інтерес викликала у них розповідь майстрині про історію витинанки, про фестивалі всеукраїнські та міжнародні, що їх приймав Могилів-Подільський до війни. Місто є визнаним у державі центром майстрів з виготовлення і популяризації цього незвичного виду народного мистецтва.

Віктор СКРИПНИК.

Фото з фейсбук-сторінки Могилів-Подільської міськради.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Вчила любити книгу

Луцьк. У Волинській державній обласній універсальній бібліотеці ім. Олени Пчілки відбулася презентація книжки «Галина Божик: талант любити людей, професію, Україну. Спомини, розповіді, публікації». Видання присвячене пам'яті багаторічного керівника Ковельської центральної районної бібліотеки, заслуженого працівника культури України Галини Божик, чия життєва стежка обірвалася торік.

Галина Божик понад тридцять років перебувала на посаді головного бібліотекаря Ковельського району і багато зробила для розвитку й осучаснення бібліотек та піднесення їхнього авторитету. Ідея написання книжки належить бібліотекарю Ковельської ЦРБ, колезі та сподвижниці Галини Божик Ользі Бичковській. Редактором-упорядницею видання стала відома українська письменниця, заслужена вчителька України Ніна Горик.

Микола ЯКИМЕНКО.

Щоб родини краще дбали про дітей

Київ. Сім'ї, які опинилися у складних життєвих ситуаціях, зможуть отримати допомогу соціального «асистента». Нині ця послуга працює в тестовому режимі, повідомляє пресслужба Міністерства соціальної політики.

Заступниця міністра соціальної політики Ульяна Токарева пояснила, що послугою «асистент сім'ї» скористалися вже 264 українські родини: «Ідеться про вирішення найрізноманітніших питань. Наприклад, у

якийсь момент батьки не можуть працювати, бо дитині необхідний особливий догляд. Завдання соціального працівника — сформулювати навколо родини коло фахівців з абсолютно різних сфер. Якщо дитині потрібна реабілітація — зі сфери охорони здоров'я. Якщо, приміром, інклюзивне навчання, то зі сфери освіти». Соціальний працівник спільно з родиною працює над розв'язанням проблем і перебуває на зв'язку та проводить регулярні зустрічі.

ближчі хутори. Поліцейському офіцеру громади одразу вручили ключі від позашляховика Renault — він допоможе лейтенанту Олені Сивоконь оперативно перебувати туди, де буде потрібна її допомога. Голова громади Олександр Маркін вважає, що з відкриттям поліцейської станції якість життя селян і насамперед безпека місцевих жителів істотно підвищаться.

Володимир ЧЕРНОВ.

Жінок запрошують до хабу

Одеса. В обласному центрі відкрито кар'єрний центр «ВОНА-хаб». Проект спрямований на розвиток фахового потенціалу та фінансової спроможності жінок, які постраждали від домашнього та гендерно зумовленого насильства або перебувають у групі ризику. Координатор проекту Ганна Ільїна зазначила, що «ВОНА-хаб Одеса» — це місце, де жінки, які постраждали від війни, можуть знайти підтримку, отримати роботу та професію. Кар'єрний хаб пропонує жінкам послуги для вдосконалення професійних навичок та успішного працевлаштування.

Під час зустрічі учасники обговорили проблемні питання, з якими стикаються жінки, зокрема наголосили, що саме економічна залежність стає причиною того, що вони терплять насильство. Наприкінці заходу охочі взяли участь в арт-терапії та створили картину «Намалюй своє професійне майбутнє».

Олена ІВАШКО.

ЦИФРА

500 тис. куб. м газу на добу. Такий додатковий видобуток став можливим після того, як АТ «Укргазвидобування» запустило 5 свердловин. Про це йдеться в повідомленні НАК «Нафтогаз України». У ньому зазначається, що 4 з 5 свердловин пробурені на «старих» родовищах віком 45–55 років. Ще одна — повністю нова.

Вл. інф.

У селі відкрили поліцейську станцію

Суми. У Бездрику запрацювала поліцейська станція. Вона обслуговуватиме село, у якому мешкають 1,5 тисячі осіб, та най-

Василь НЕЙЖМАК.

той, хто працевлаштовує особу з інвалідністю першої групи, отримує з держбюджету 15 мінімальних зарплат (на сьогодні це 100,5 тисячі гривень). Якщо йдеться про працевлаштування людини з інвалідністю другої групи, сума відшкодування сягатиме до 67 тис. грн.

Василь НЕЙЖМАК.

наближають Перемогу. На презентацію фотопроекту завітали колеги його героїнь з Житомирщини, котрим відгукнулися у серці історії, описані на світлинах. Виставка діятиме в обласному центрі до 1 жовтня, а потім вирушить до Чернігова і з часом експонуватиметься у просторах «Вільна» у 29 містах України.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.

Фото з сайту Житомирської міської ради.

Володимир ЗЕЛЕНСЬКИЙ: Членство України в НАТО буде абсолютно природним

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Володимир Зеленський повідомив, що наразі Україна спільно з НАТО працює над підготовкою адаптованої Річної національної програми з визначення практичних кроків на шляху євроатлантичної інтеграції. Він нагадав, що на липневому саміті Альянсу у Вільнюсі було започатковано Раду Україна—НАТО, та висловив сподівання зробити її роботу достатньо змістовною, повідомляє Укрінформ.

Президент України подякував міжнародним партнерам за допомогу та наголосив, що результати співпраці з НАТО очевидні. Зокрема, створені й успішно діють «танкова», «авіаційна» та інші коаліції, які посилюють український захист. За словами Президента, також є

співпраця у різних сферах — від розвідки до кіберзахисту. Україна успішно застосовує та вдосконалює тактику використання зброї Альянсу, ефективно взаємодіють інституції.

«Сама реальність є доказом, що членство України в Альянсі буде абсолютно природним і таким, що посилює і Україну, і НАТО», — наголосив Президент.

У свою чергу Єнс Столтенберг повідомив, що наразі НАТО має рамкові контракти на боєприпаси на суму 2,4 млрд євро, які охоплюють 155-мм артилерію, протитанкові керовані

ракети та боєприпаси для основних бойових танків.

Генсек НАТО переконаний, що це допоможе членам Альянсу поповнити свої запаси, тоді як вони продовжують підтримувати Україну.

Він також привітав заяву про те, що Україна та Сполучені Штати планують спільно виробляти системи озброєнь, зокрема протиповітряної оборони.

Столтенберг відзначив і той факт, що з моменту вторгнення Україні було виділено майже 100 млрд євро, половина з яких надійшла від США, а інша — від європейських країн-членів та Канади.

Також цими днями Україну відвідали з візитом міністри оборони Великої Британії — Грант Шаппс та Франції — Себастьян Лекорню.

Скріншот відео
Офісу
Президента України.

Іванна КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ: Нам треба залишатися мобілізованими для Перемоги в цій війні

Голова Комітету з питань інтеграції України до ЄС Іванна КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ взяла участь у конференції «Україна в Європейському Союзі: час діяти», що відбулася в Сенаті Італії. Пані Іванна відзначила тектонічний зсув у політиці Італії стосовно України, який відбувся після повномасштабного вторгнення РФ, і подякувала Італії, її урядам та народу за віддану підтримку України, зазначається на сторінці Комітету з питань інтеграції України до ЄС у Фейсбуці.

«Зараз важливо забезпечити єдність довкола України: стояти з Україною стільки, скільки буде потрібно, до Перемоги. Підтримувати Україну в трансформаціях, які необхідні для досягнення стратегічних цілей — членства в ЄС та НАТО, а також допомагати у відбудові та реконструкції України після війни. Бо це інтерес не тільки України, а й усіх

європейських держав», — сказала голова Комітету.

Іванна Климпуш-Цинцадзе зауважила, що зараз Україна завершує виконання семи вимог, що супроводжували надання кандидатам статусу. «Ми очікуємо на позитивну оцінку та позитивний висновок Єврокомісії за результатами виконання семи вимог. А далі споді-

ваємося на рішення країн — членів ЄС, їхню політичну волю — зробити наступний крок і відкрити перемовини про членство вже цього року», — зазначила народна депутатка.

Вона наголосила, що всім гілкам влади всередині України варто реалістично зважувати часові рамки приєднання до ЄС, без зайвого популізму і завищених очікувань. Щоб попри воєнний стан Україна не втратила тих надбань, яких уже досягла на шляху демократичних перетворень, зокрема децентралізацію та свободу слова.

Виступаючи перед учасниками зустрічі голова Комітету

наголосила, що нині не час втомлюватися від підтримки України.

«Нам треба тримати себе і свої суспільства мобілізованими для Перемоги в цій війні та забезпечення того, щоби демократичний простір свободи і процвітання розширився на ті країни, які цього прагнуть і захищають цінності вільного світу. Сподіваюся, Україну в ЄС сприйматимуть не лише як державу, що потребує підтримки, а і як державу, що зробиє ЄС сильнішим економічно, геополітично та ціннісно», — підсумувала Іванна Климпуш-Цинцадзе.

У Хелмі відкрили пам'ятник князю Данилу Романовичу

Нещодавно в польському місті Хелм на погості православної церкви Святого Апостола Івана Богослова відкрито погруддя князю Данилу Романовичу (Данилу Галицькому). Подія відбулася в рамках проведення наукової конференції «Православна спадщина віри та культури на Холмщині», присвяченої 800-річчю перенесення резиденції єпархії з Угровська до Холма.

Конференція була проведена в міській публічній бібліотеці ім. Марії Пауліни Орсетті в Хелмі. Її співorganizаторами стали Люблінсько-Холмська православна єпархія Православної церкви Польщі, Хелмський центр православної культури, кафедра православної теології Інституту богословських наук Люблінського католицького університету, Інститут історії Люблінського університету імені Марії Кюрі-Склодовської, Державна академія прикладних наук у Хелмі. Проект співфінансувався за рахунок коштів державного бюджету Польщі, виділених міністром освіти і науки за програмою «Досконала наука II».

На наукову імпрезу поряд із польськими дослідниками історії були також запрошені почесний консул України в Хелмі Станіслав Адам'як та науковці з України: професор Львівського національного університету ім. Івана Франка, доктор історичних наук Володимир Олександрович, професор Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка, доктор філософії Леонід Тимошенко, члени Волинської обласної організації Національної спілки краєзнавців України Юрій Мазурик, Олександр Остап'юк, Геннадій Гулько. Відкривав і закривав конференцію ординарій Люблінсько-Холмської православної єпархії Православної церкви Польщі архієпископ Амель (Поплавський).

Великий науковий інтерес на конференції виник до подій на українсько-польському прикордонні, а саме — до давно вже неіснуючого міста Угровська. Його історія охоплює майже все XIII століття, тогочасні літописи сім разів згадують про місто. Ця кількість повідомлень вказує на його поміт-

ну роль в житті Південно-Західної Русі. Зокрема, він також був релігійним і церковним центром краю. Тут розміщувався осідок єпископа Іоасафа. В процесі зміцнення Волинсько-Галицького князівства як важливої складової української державності минулого активну допомогу князю Данилу Романовичу надавав єпископ Іоасаф.

Згідно з літописом та сучасними дослідженнями він кілька десятиліть міг бути духівником князя, першим єпископом Угровська, надійним соратником у боротьбі з бунтівними галицькими боярами, а також став одним з ініціаторів створення окремої православної митрополії з центром у Володимирі (Волинському) на річці Луга. Однак з різних політичних причин 1223 року за рішенням князя Данила Романовича єпископа Іоасафа було зміщено з посади, а єпископську резиденцію переведено до Холма. Відтоді починає свій відлік Холмська (Хелмська) єпархія.

Остання літописна згадка про Угровськ датується 1267 роком, як довго існувало місто після цього — не відомо. Археологічно зафіксовано сліди пожежі, що знаменувала кінець історії давнього міста.

З післявоєнного періоду тривалий час проблема локалізації давньоруського Угровська була дискусійним питанням. Справа вивчення надбужанської пам'ятки зрушилася з місця з середини 1990-х років, коли була створена спільна археологічна експедиція Волинського і Любомльського краєзнавчих музеїв (Юрій Мазурик, Сергій Панишко, Олександр Остап'юк). Було повторно локалізовано городище літописного Угровська — біля села Новоугрузьке на Волині. Зараз в Любомльському краєзнавчому

музеї діє цілий розділ експозиції, де виставлено знахідки з археологічних розкопок, які висвітлюють історію Угровська.

21 вересня, по закінченні конференції, на території церкви Святого Апостола Івана Богослова в Хелмі було урочисто відкрито погруддя князю Данилу Романовичу (Данилу Галицькому).

Юрій МАЗУРИК,
член Волинської обласної організації
Національної спілки краєзнавців України.
Хелм (Республіка Польща).

Фото автора.

ЗА ПОРЕБРИКОМ

Режим влаштував аукціон смерті

Понад 100 млрд рублів путінський режим планує отримати завдяки поборам з іноземних компаній, які залишають російський ринок і продають свої активи. В проєкті бюджету на 2024-й рік «безоплатні надходження» від продажу активів «недружніх країн» передбачено окремим рядком, без цього спеціальна урядова комісія не дасть дозвіл на продаж.

До 22 вересня в бюджет уже надійшло 73 млрд рублів надходжень від компаній, які покидають росію. Режим запровадив низку умов, щоб одерти як липку іноземні компанії. Активи можна продати лише з дисконтом не менше 50% вартості, визначеної незалежним оцінювачем.

Ще одним кроком для поновлення розбалансованого військового бюджету РФ стало запровадження податків на надприбутки великого бізнесу. З них сподіваються отримати до 300 млрд рублів.

Ситуація з фінансами критична, бо видатки на оборону в федеральному бюджеті сягнули 37%, а до кінця року, за прогнозом експертів, становитимуть 45%.

Кожен третій рубль йде на війну. У країні відчувається дефіцит грошей.

Як розповів виданню «Новая газета. Европа» економічний експерт Борис Грозовський, національна оборона — це єдина стаття бюджету, за якою прямо чи опосередковано в росії фінансується війна. Паралельно з нарощуванням військових витрат уряд скорочує фінансування невійськових сфер.

У першому півріччі загальні витрати бюджету зросли майже на 15 трлн рублів — це означає, що додаткові витрати повністю пішли на війну. Мова йде про майже 45% від планових видатків бюджету та майже 40% від прогнозованих економістами.

Збільшуючи податки та запроваджуючи нові побори у вигляді «добровільних виплат», режим пішов на скорочення витрат, зокрема на медицину, зменшивши видатки на лікування серцево-судинних захворювань на 35%, онкологічних — на 19%, та урізав бюджети на модернізацію лікарняної інфраструктури.

Заплановано зменшити витрати на розвиток інших галузей, які мали б працювати на майбутнє країни.

Нарощуючи виробництво військово-промислового комплексу, режим продукує зростання дефіциту товарів, ліків, послуг. «Зрештою, головний довгостроковий дефіцит, якого досяг путінський режим, — це дефіцит людей, дефіцит працездатного населення, посилений мобілізацією та еміграцією. Дефіцит новонароджених дітей, що вже поставив антирекорд за довгі роки, викликаний як відсутністю чоловіків, котрі поїхали в окопи або втекли від них, так і небажанням сімей під час катастрофи народжувати дітей», — вважає політолог Андрій Колесников. Те, що відбувається, на його думку, це результат дистрофії і дефіциту розуму та гуманізму в діях тих, хто керує росією.

У країні створили таку ситуацію, що поїхати на війну — єдина можливість вирватися з бідності. В усіх регіонах росії очікуваний дохід 35-річного чоловіка за все трудове життя менший, ніж виплати за смерть на війні.

«Влада влаштувала неймовірної щедрості аукціон — смерть як вдале вкладення сімейної інвестиції», — вважає лауреат Нобелівської премії Дмитро Муратов.

Доктрина путінської влади — це тримати населення у дефіциті та злиднях.

Богдан КУШНІР.

Вихованців дитсадків, які вимушено змінили місце проживання внаслідок повномасштабного вторгнення, за заявою одного з батьків або законного представника можуть перевести до різновікової групи іншого закладу дошкільної освіти. Водночас місця в садках для тимчасово відсутніх дітей будуть збережені. Такі зміни передбачено постановою уряду № 1022 від 26 вересня

Бюджет викликає стриманий оптимізм, але затягти паски таки доведеться

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Народні депутати планують обговорити питання доцільності виплати стипендій під час дистанційного навчання, а також державних видатків на заочну освіту. Про це йшлося під час розгляду проекту закону про Державний бюджет України на 2024 рік (реєстр. № 10000) на засіданні Комітету з питань науки, освіти та інновацій.

Парламентарії зазначили, що бюджет освіти викликає стриманий оптимізм. Попри те, що країна перебуває у війні і її майбутній кошторис готувався в умовах невизначеності, відсутності окремих статистичних даних та можливості прогнозувати певні показники бюджету, уряду вдалося збільшити плановані видатки на освіту й науку і відновити низку освітніх субвенцій.

Як повідомив міністр освіти Оксен Лісовий, майбутній «бюджет освіти в цілому становить 178 млрд грн, що більше порівняно з бюджетом 2023 року на 22,9 млрд грн, або на 15%. Бюджет Міністерства освіти — 170 млрд грн, з них за загальним фондом — 148,5 млрд, що на 26,4 млрд, або на 21,6%, більше, ніж було затверджено на 2023 рік».

Освітня субвенція становить 102,9 млрд грн — майже на 18% більше, ніж 2023-го, що дасть

змогу підвищити зарплати працівникам освіти за рік на 21% (за тарифною сіткою). На облаштування укріплених закладів загальної середньої освіти передбачено 2,5 млрд грн, що на 1 млрд більше, ніж цього року. Повертається субвенція на Нову українську школу — 1,5 млрд грн (зокрема, на підготовку вчителів, придбання оснащення та навчальних матеріалів для 5—7-х класів НУШ). Субвенція на шкільні автобуси становитиме 1 млрд грн і залишиться на рівні 2023 року. Передбачено також видатки на модернізацію харчоблоків у школах — 1,5 млрд грн, субвенцію для підтримки осіб з особливими освітніми потребами — 304,6 млн грн, ще 500 млн закладуть на розвиток вищої та фахової передвищої освіти і стільки ж — на створення навчально-практичних центрів на базі профтехів.

При розрахунку освітньої субвенції було застосовано параметри, які дають змогу зменшити її для територіальних громад, зокрема, за рахунок виключення, як і в 2023 році, додаткових годин шкільного навчального плану (його варіативної складової, у середньому — 1,8 години) та застосування понижуючого коефіцієнта 0,885 (у 2023-му — 0,9). Для повернення додаткових годин знадобиться додатково 6,2 млрд грн.

З огляду на війну затягти паски все-таки доведеться, зокрема і студентам. У проекті державного кошторису на наступний рік закладено кошти на виплату стипендій для 35% студентів закладів вищої та фахової передвищої освіти, а теоретично за наявності ресурсів їх мали б отримувати від 40% до 45% студентів, як це передбачено законодавством. Щоб виконати цю норму, за словами Оксена Лісового, треба збільшити видатки державного бюджету на 733,5 млн грн.

— Можливо, нам потрібно скоригувати систему виплати академічних стипендій, — зазначив під час дискусії голова про-

фільного комітету Сергій Бабак. — Тому що, будьмо відвертими, — більша частина України нині працює за дистанційною формою. Стипендію ж платять тим, хто навчається очно. Давайте обговоримо різницю між денною, заочною, дистанційною формами і взагалі, чи потрібні окремі з цих форм навчання надалі.

Парламентарії цікавилися й перспективами забезпечення дітей підручниками. Відповідаючи на запитання народного депутата Наталії Піпи, заступник міністра освіти Андрій Сташків уточнив, як саме витратимуть 1,5 млрд гривень, передбачені в проекті бюджету на підручники для школярів. За його словами, наступного року МОН планує насамперед спрямувати кошти на друк навчальної літератури для 7-х класів, у яких цього року пілтують програми НУШ, а з наступного впровадять їх у загальну практику. Крім того, надрукують підручники шрифтом Брайля, книжки для учнів з особливими освітніми потребами. Планують також оновити підручники для 10—11-х класів з історії

України — доповнити їх новими матеріалами, присвяченими російсько-українській війні. Навчальну літературу для першокласників коштом держбюджету не друкватимуть, для цього залучатимуть донорську допомогу.

На засіданні комітету розглянули й низку інших питань. Зокрема, комітет рекомендував парламенту розглянути й низку інших питань. Зокрема, комітет рекомендував парламенту за результатами розгляду в першому читанні ухвалити за основу проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо дебіюракратизації діяльності центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки (реєстр. № 9601). Відповідно до нього повноваження щодо здійснення ліцензування освітньої діяльності в сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти та заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням умов ліцензійних вимог від Міністерства освіти передадуть Державній службі якості освіти. Також вчені ради закладів вищої освіти матимуть право затверджувати положення про присвоєння, позбавлення вчених звань професора, доцента та

старшого дослідника закладів вищої освіти (наукових установ) та присвоювати такі звання.

Члени комітету також розглянули проект закону про внесення змін до Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» щодо врегулювання деяких питань здійснення державного забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, при закінченні навчальних закладів (реєстр. № 9100-д). Комітет рекомендував за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу з урахуванням пропозицій науково-експертного управління Верховної Ради, МОН, Мінфіну.

Крім того, народні депутати рекомендували парламенту ухвалити в другому читанні за основу та в цілому проект закону про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо обов'язкових результатів навчання (реєстр. № 9046).

Анна ЛУКАНСЬКА.

Кому зі студентів знову «йти до школи»

ОФІЦІЙНО

Деяким студентам українських вишів, що здобули середню освіту у Республіці Польща, доведеться отримати ще й український атестат. Відповідні роз'яснення містяться у листі Міністерства освіти і науки.

Як інформує видання osvita.ua, до МОН надходять звернення від закладів освіти та вступників щодо офіційного підтвердження кваліфікацій повної загальної середньої освіти, присуджених у Республіці Польща. З огляду на це МОН надало роз'яснення щодо необхідності отримати українські документи про повну загальну середню освіту.

Відповідно до статті 3 Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про академічне взаємознання документів про освіту та рівноцінність ступенів від 11 квітня 2005 року, атестати про повну загальну середню освіту, видані в Україні, та атестати зрілості, видані

в Республіці Польща, дають право на вступ до закладів вищої освіти держави іншої сторони.

Відповідно до системи освіти Республіки Польща, право вступу до закладів вищої освіти дає атестат зрілості (swiadectwo dojrzalosci), який видається після успішного складання матурального іспиту та в якому зазначаються академічні права, а саме, що таке свідоцтво надає право вступу до закладу вищої освіти.

Власники документів, які фактично пройшли програму повної середньої освіти в Польщі, але не склали обов'язковий матуральний іспит, не отримують атестат зрілості (swiadectwo dojrzalosci), який дає право вступити до закладів вищої освіти Республіки Польща.

У Міністерстві освіти наголошують, що такі документи, як swiadectwo ukonczenia technikum, swiadectwo ukonczenia liceum ogolnokszalcacego, не можуть бути визнані в Україні як

такі, що надають право вступу на програми вищої освіти.

Водночас є випадки, коли власники таких документів склали Національний мультипредметний тест, подали заяву на вступ і навіть уже були зараховані до українських закладів вищої освіти.

Таким студентам Міністерство освіти і науки України пропонує екстерном здобути ще й українське свідоцтво про середню освіту. Відповідний порядок дій описано в листі МОН.

Після вступу до закладів вищої освіти України власникам

таких документів необхідно звернутися до закладів середньої освіти України за місцем перебування із заявою про зарахування на екстернатну форму здобуття освіти. Після отримання свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти треба надати його реквізити до закладу вищої освіти для зміни даних у картці фізичної особи в Єдиній електронній базі з питань освіти.

Далі закладу вищої освіти необхідно видати наказ про внесення змін до наказу про зарахування в частині уточнення інформації про документ, на основі якого відбувся вступ, та зробити звернення через модуль «Звернення» ЄДЕБО «[Здобувачі освіти] Дозвіл на скасування картки здобувача та створення нової картки здобувача».

У міністерстві наголошують, що отримати українське свідоцтво про здобуття повної загальної середньої освіти такі студенти мають упродовж першого року навчання — інакше наказ про зарахування такого вступника до вишу скасовується.

Фото з відкритих джерел.

Мережа закладів скорочується

Останніми роками кількість закладів позашкільної освіти невинно скорочується. Якщо 2021-го таких об'єктів було 3916, то на початку 2023-го — на 415 менше.

Як повідомляє Державна служба якості освіти, така тенденція обумовлена кількома чинниками: ліквідацією чи реорганізацією шляхом злиття або приєднання закладів позашкільної освіти у процесі децентралізації; відсутністю фінансування для створення чи утримання закладів позашкільної освіти у

сільських територіальних громадах, а також незавершеністю процедури передачі закладів позашкільної освіти з власності районних рад у комунальну власність територіальних громад.

За даними ДСЯО, кількість здобувачів позашкільної освіти за останні три роки зменшилася на 347,3 тис. осіб, зокрема у закладах спортивного напрямку — на 123 тис. осіб. Фактично гуртки та секції недоступні значній кількості українських дітей.

Водночас в окремих територіальних громадах ухвалено рішення про утворення нових закладів та збільшення контингенту здобувачів позашкільної освіти. Наприклад, у Боянській громаді Чернівецької області відкрито школу мистецтв, а в Солотвинській Івано-Франківської області — дитячо-юнацьку спортивну школу. Бездрицька громада на Сумщині уклала угоду із закладами позашкільної освіти сусідніх громад.

Проведуть Всеукраїнський урок медіаграмотності

У жовтні Національний проект з медіаграмотності «Фільтр» за підтримки партнерів уже вдруге проведе Всеукраїнський урок, присвячений медіаграмотності. Про це інформує Міністерство культури та інформаційної політики у Телеграмі.

Урок для школярів 5—11-х класів, батьків та вчителів з усієї країни транслюватимуть на телеканалі «Суспільне Культура» та на YouTube-каналі «Перший». Його можна буде переглянути 6 жовтня о 12.00, а також 13 жовтня о 9.30 у повторі.

«Глядачі дізнаються, як протидіяти соціальним стереотипам, хто такі боти і тролі, як розумно поживати інформацію та не вестися на маніпуляції», — йдеться у повідомленні.

Всеукраїнський урок реалізовують Національний проект з медіаграмотності «Фільтр», Міністерство культури та інформаційної політики, «Суспільне Мовлення» за підтримки UNDP Ukraine / ПРООН в Україні та фінансування уряду Японії.

Холми залишилися без листонош

Знищення відділень на Чернігівщині триває

У селищі Холми Корюківського району звільнилася остання листоноша. Трьох «попросили» ще раніше.

Валентина Кубрак працювала листоношею 31 рік, а звільнилася за три роки до пенсії, бо не може витримати навантаження, встановлене керівництвом. Це 40 кілометрів доріг у містечку, де дві з половиною тисячі мешканців. Зарплата сім тисяч гривень. Пошта обслуговує доставкою пенсій 252 людини. Водночас керівництво чернігівської дирекції «Укрпошти» заявило, що в день за нормативами листоноша має доставити 12 пенсій та рознести 150 газет. Валентина Кубрак готова повернутися на роботу тільки тоді, коли будуть працювати ще дві листоноші.

Пенсіонери прийшли до відділення «Укрпошти» з'ясувати: як їм бути далі? Адже далеко не всі можуть дійти до відділення. Його начальниця Олена Денгуб розповіла, що охо-

Начальниця відділення «Укрпошти» в Холмах Олена Денгуб зі споживачками, обуреними послугами пошти.

чих працювати листоношею у Холмах немає. Газети вона просто розкладатиме у відділенні, і хай забирають хто як хоче. Спрогнозувати різке падіння передплати неважко.

Це стосується не тільки Холмів. Так, мешканець причернігівського села Количівка Володимир Хомич повідомив, що цього року

вперше відмовиться від газет: «Спершу доставляли в четвер, а тепер уже в неділю, і мене це не влаштовує. Цієї неділі взагалі преси не дочекався». Це при тому, що його будинок на трасі Чернігів — Київ. А в більшості сіл газети взагалі просто лишають у магазинах, і їх треба забирати самим передплатникам.

Водночас не тільки в селах Чернігівщини уже немає листонош і поштових відділень внаслідок реформи «Укрпошти», а й у містах — у Носівці та Новгороді-Сіверському кілька районів міста також опинилися без поштового обслуговування, і передплатники масово відмовляються від друкованих видань.

Редакторка газети «Новини Городнянщини» Світлана Томаш каже: «В місті (Городня Чернігівського району. — Авт.) населення — 10 тисяч, передплачують газету дві тисячі людей. Вважаю це непоганим показником. Ще півтисячі — сільські передплатники. Тисячу ми втратили саме через погану доставку «Укрпошти», яка нерегулярно завозить пресу по селах і не розносить по домівках, як те передбачається умовами нашого договору з «Укрпоштою». Гроші за це вони стягують регулярно, й немалі, а зобов'язань не виконують. Нині скорочують листонош по місту. Хто вбиває газети — відповідь очевидна».

Василь ЧЕПУРНИЙ.
Чернігівська область.
Фото Суспільне/Чернігів.

Чому на нашу голову звалилася «жовто-біла» мобільна пошта?

Не варто навіть згадувати, чим донедавна були стаціонарні відділення «Укрпошти» на селі. Сільські мешканці добре пам'ятають — це були центри розв'язання чималої кількості проблем місцевого населення і спілкування. А ще — столи листів, газет, журналів. Поштові валізи мали вигляд, як мішки Святого Миколая. Усе це листоноші розносили (розвозили) під кожен двір. Люди читали, спілкувалися і з нетерпінням чекали на свої улюблені видання та на поштові відправлення. Раптом «хтось», далекий від реальних потреб людей і можливостей галузі, нині добре відомий, прийшов керувати нею і вирішив розпочати «реформування».

У Кетрисанівській громаді Кропивницького району вже змінилося кілька мобільних бригад. Кажуть, люди не витримують таких умов праці з величезними навантаженнями, мізерною зарплатою. Що вже казати пенсіонерам, які чекають на свою пенсію, що нараховується вчасно, а доставляється лише тоді, коли зможе доїхати поштовий автомобіль?!

Газети люди теж передплачують, але дуже мало, тому що кореспонденція надто довго їздить іншими селами і може

приїхати аж через тиждень після виходу, а може десть і заблукати та не доїхати взагалі. Але ж передплатники заплатили пошти за те, щоб газети були доставлені в обумовлені строки! Інший чинник — надто дорого стало передплачувати пресу, тому більшість селян відірвані, як то кажуть, від світу. Хоч і є Інтернет, та не у всіх, бо не кожен має фінансові можливості розрахуватися за нього, не всі можуть ним користуватися. Та й новини там зовсім інші, далекі від простого люду.

Часто змінюються листоноші (якщо ще залишилися), людей вони не знають, повідомлення на оплату електроенергії чи газопостачання залишають в адмінбудівлях: кому треба, той прийде і візьме

(кажуть, пошта не уклала з тими організаціями угоду про доставку). Те саме з періодикою.

Раз на тиждень жителі села Бобринка виглядають поштовий автомобіль, кидаючи всю домашню роботу, йдуть-їдуть до центру села. Сама мобільна пошта більше нагадує автотрамвай радянських часів, коли на села возили дефіцитні товари, які не всім щастило придбати. Люди обступають авто, яке заледве дотягло свою важку ношу, зусібич, і водій... припрошує купити в нього товар: цукерки, печиво, халву, макарони та ковбасу, шоправда, є ще якісь газети. Навіщо це? В селі є магазин. Звичайно, на хуторах, де донедавна проживало кілька пенсіонерів, такі послуги були доречні. Але... Де вже ті хутори?

Узимку, коли наші дороги забиті сніговими заметами чи вкриваються ожеледицею, годі й думати, що такий автомобіль дістанеться до села. У цьому переконані не лише жителі, а й водії, листоноші та касири «Укрпошти», бо не раз потрапляли в такі ситуації.

Про якісь зміни, сподівання на повернення стаціонарного відділення до села не йдеться, кажуть селяни, бо переконані в тому, що чиновники ніколи не дослухаються до пропозицій народу. Через рік-два, напевне, ніхто не передплачуватиме навіть районну газету, бо вже сьогодні заплатити лише за послуги «Укрпошти» нереально. А скільки коштуватиме одна газета передплатнику? І де її потім шукати?

А хто, крім газетярів, напише про місцевого героя, який загинув, захищаючи Україну, про самовіддану роботу волонтерів, про спільне патріотичне піднесення громад, спрямованих на підтримку ЗСУ і боротьбу за незалежність держави під час війни, про дітей, молодь, господарників? Невже «Укрпошта»? Мабуть, ні! Бо в цей час її очільники вже руйнуватимуть якісь наступні, збудовані не ними, сфери життя людей, напрями економіки тощо, з сумом прогнозують жителі громад.

Ігор ЛЕУС,
заслужений журналіст України.
Кіровоградська область.

сну стратегію протидії корупційним ризикам, яка охопить усі напрями: охорону лісів, співпрацю з підрядниками, логістику та реалізацію продукції, закупівлі тощо. Одночасно, на основі зібраних матеріалів, приймаються кадрові рішення і застосовується дисциплінарна відповідальність», — зазначив Василь Гончар. Зокрема, було звільнено одного лісничого, ще 33 працівникам вилучено догани: майстрам лісу, лісничим та помічникам, начальникам відділу лісового господарства, лісникам, майстрам на лісозаготівельних роботах, начальнику гаража тощо. Вказано на порушення чотирьох робітників, ще низку працівників було відсторонено від роботи або ж переведено на інші посади.

Отже, за справу взялися серйозно...
Сергій СУЛИМА.
Фото прес-служби лісового офісу.

ОГОЛОШЕННЯ

Повідомляємо членів ОК "ЖБК "Оазис Буковини" (код ЄДРПОУ39221414), про те що 27 жовтня 2023р. о 18 год. 30 хв., за адресою: м. Чернівці, вул. Роменська, 1н (будівельна адреса Немирівська) на території будівництва ЖК "Оазис Буковини" відбудуться Загальні збори ОК "ЖБК "Оазис Буковини, на розгляд порядку денного яких, винесені наступні питання:

1. Про інформування набуття асоційованими членами ОК "ЖБК "Оазис Буковини" статусу повноправних членів, у зв'язку із змінами в законодавстві;
2. Припинення повноважень Голови кооперативу ОК "ЖБК "Оазис Буковини" - Бевзи Галини Сидорівни;
3. Обрання Голови кооперативу ОК "ЖБК "Оазис Буковини" та членів органів управління кооперативу;
4. Затвердження нової редакції Статуту ОК "ЖБК "Оазис Буковини" (з урахуванням вищевказаних змін);
5. Надання повноважень на вчинення реєстраційних дій у зв'язку із внесенням змін;
6. Проведення аудиту фінансової діяльності ОК "ЖБК "Оазис Буковини".

Просимо членів ОК "ЖБК "Оазис Буковини", у вказану дату, забезпечити особисту явку.

Ініціатори проведення Загальних зборів: Надія Гребенюк, Ірина Бешлей, Андрій Качмарський.

Втрачений диплом бакалавра КВ номер 41072224 та спеціаліста КВ номер 43128402 з додатками від Академії адвокатури України від 30 червня 2011 року та 5 червня 2012 року на ім'я Мішустін Микита Костянтинович, вважати недійсним.

Втрачене посвідчення учасника бойових дій МВ 058267 видане Головним управлінням Національної гвардії України 02 серпня 2017р. на ім'я Казаков Сергій Олександрович, вважати недійсним.

Втрачене посвідчення учасника бойових дій, серії МВ 008973, виданий т.в.о. командувача НГУ генерал-лейтенантом М.І. Балан від 05 травня 2015 року на ім'я Ярошевський Василь Ігорович, вважати недійсним.

Втрачену картку водія UAD0000007OPH000, видану 12.08.2021 р. в ДП "ДержавтотрансНДІпроект" на ім'я Колесник Олександр Анатолійович, вважати недійсною.

Втрачений атестат про повну загальну середню освіту, виданий Броварською спеціалізованою школою 1-3 ст. №7 Броварської міської ради Київської області, від 2009 року. Реєстраційний номер документа КХ36349844 на ім'я Гулівець Вероніка Олександрівна, вважати недійсним.

Сьогодні в Україні хмарно з проясненнями, без опадів. Температура повітря вдень 24—26 з позначкою плюс. Вночі — 11—13 градусів тепла. Вітер південно-західний, 3—8 м/с

СПОРТ

Відомі сім чвертьфіналістів

Футбол. Кубок України. Матчі 1/8 фіналу 27 вересня. «**Вікторія**» — «**Минай**». 1:0. Суми. «Ювілейний». **Рефериня** — Христина Козорог (Київська область). **Гол:** Сасовський, 47. Представник Першої ліги вибив із розіграшу клуб УПЛ. Переможного удару сумчани завдали на початку другого тайму

«**Полісся**» — «**Дніпро-1**». 1:1 (пенальті — 5:4). Житомир. Центральний стадіон. **Рефері** — Олександр Омельченко (Слов'янськ). **Арбітр VAR** — Роман Блавацький (Львів). **Голи:** Кушніренко, 90+1 — Адамюк, 78.

Господарі врятувалися від поразки на першій доданій до основного часу хвилині. Овертайм переможця не виявив. Післяматчеві пенальті житомир'яни виконали бездоганно. А у дніпрян помилувався Гуцулак. Його удар у лівий кут взяв Бойко.

«**Чорноморець**» — «**Кривбас**». 2:1. Одеса. «Чорноморець». **Рефериня** — Софія Причина (Львівська область). **Голи:** Дада, 65, Шпорн, 90+3 — Приходько, 15.

Одесити у чемпіонаті країни йдуть третіми, криворіжці другими. Зрозуміло, що кубковий матч між ними викликав підвищений інтерес.

Рахунок відкрили гості ще в дебюті протистояння. Але «моряки» в другому таймі спершу зрівняли ситуацію, а вже в компенсований час вирвали перемогу.

«**Оболонь**» — «**Динамо**». 1:0. Київ. «Оболонь-Арена». **Рефері** — Назарій Дьордь (Ужгород). **Гол:** Суханов, 57.

Господарі завдяки великому бажанню, дисциплінованості здобули мінімальну перемогу, яка вивела їх до наступного раунду змагання.

Динамівці в цьому матчі нічим не здивували, демонструючи монотонну і нецікаву гру. Хоча створили кілька моментів, котрі не реалізували.

«**Металіст 1925**» — «**Ворскла**». 0:3. Київська область. «Лівий берег». **Рефері** — Денис Резніков (Кам'янське). **Голи:** Кане, 15, Степанюк, 45, Нестеренко, 74.

Аргументи полтавської команди в цій зустрічі були значно вагоміші, ніж у харків'ян. Футболісти «Ворскли» зіграли упевнено і завзято.

Отже, до 1/4 фіналу кубкового турніру вийшли: «Вікторія», «Полісся», «Чорноморець», «Оболонь», «Ворскла». Раніше цього досягли «Олександрія» і «Шахтар».

Ще один чвертьфіналіст визначиться 12 жовтня в поєдинку «Маріуполь» — «Зоря».

До протестувальників приєдналася Швеція

Футбольна федерація Швеції заявила, що не грає проти збірних росії U-17:

«Англія та Данія заявили, що не грають із росіянами. Швеція йде тим самим шляхом. Ми ухвалили своє рішення, коли росія напала на Україну. Ми не хочемо брати участь у будь-яких заходах разом із російськими учасниками. Ми це повторюватимемо».

Швеція стала сьомою країною, яка бойкотує росію та рішення УЄФА допустити її до європейських змагань. Раніше про небажання грати проти терористів заявили Англія, Україна, Данія, Польща, Литва та Латвія.

Підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

Захисники дають відсіч ворогу на усіх напрямках

ФРОНТ

Учора окупанти атакували 44 ударними дронами південні та центральні регіони країни. Атака відбувалася з південно-східного напрямку — район приморсько-ахтарськ (росія) і мис Чауда (окупований Крим). Силами та засобами Повітряних сил знищено 34 «шахеда».

Очільник Кіровоградської ОВА Андрій Райкович повідомив, що регіон пережив «надзвичайно складну ніч». За його словами, частину «шахедів» було знищено. Вночі він підтвердив, що внаслідок атаки РФ є влучання. За попередньою інформацією, минулося без загиблих та травмованих.

На фронті тривають бойові дії. За добу (на ранок 28.09), за даними Генштабу, на Бахмутському напрямку

наші захисники успішно відбили атаки противника в районах населених пунктів Григорівка, Клішіївка та Андріївка Донецької області.

На Авдіївському напрямку Сили оборони відбили атаку противника в районі населеного пункту Первомайське Донецької області. На Мар'їнському напрямку росіяни вели безуспішні наступальні дії в районі Мар'їнки Донецької області. Ворог

МАЛЮНОК ДНЯ

Динозаври давно вимерли. А цього... знищать славні ЗСУ!

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

здійснив 13 невдалих спроб витіснити наші підрозділи із займаних позицій.

На Куп'янському та Лиманському напрямках ворог не вів штурмових дій. На Шахтарському напрямку наші

захисники успішно відбили атаку противника. На Запорізькому напрямку противник намагався відновити втрачені позиції в районі Роботиного Запорізької області, але успіху не мав. На Хер-

сонському — захисники продовжують вести контрбатарейну боротьбу, знищують склади та завдають успішних ударів по тилу ворога.

Олександр СЕРГІЄНКО.

Грузинський стяг — від прапороносця справжніх друзів нашої держави

Цінний експонат отримав нещодавно народний музей історії Полтавського державного медичного університету. Фахівці обласної клінічної лікарні імені М. Скліфосовського — заступник головного лікаря Олександр Олійник і ортопеди-травматологи Євгеній Чип та Вячеслав Євдошенко — передали цій скарбниці мунушини державний прапор Грузії з автографом відомого співака, актора й громадського діяча Вахтанга Кікабідзе.

Згаданий стяг видатний грузинський митець особисто підписав і вручив полтавським лікарям під час свого останнього приїзду до обласного центру. Він мав проблеми зі здоров'ям і, звісно, звертався по допомогу до медиків. Зокрема, й там, де доводилося виступати. І, на відміну від багатьох зіркових персон, по-справжньому цінував працю людей у білих халатах, захоплювався роботою професіоналів. Дорогий серцю патріота своєї держави символ був виявом глибокої поваги та шанси до тих, хто зцілює людей від багатьох недуг.

Водночас в умовах сьогодення його символіка стає ще глибшою. Адже йдеться про державний прапор кра-

їни, більшість громадян якої добре пам'ятають вторгнення російської армії та окупацію нею частини Грузії влітку 2008 року й, на відміну від своїх урядовців, однозначно засуджують повномас-

штабну агресію рашистів проти нашої держави і підтримують українців бодай морально. А Вахтанга Кікабідзе, попри його відхід у вічність на початку нинішнього року, по праву можна вважати прапороносцем цієї частини грузинського суспільства.

Передаючи прапор з автографом митця представникам вищу (на знімку), серед яких був і голова ради ветеранів університету, учасник АТО Віктор

Лебедев, лікарі провідного медзакладу області згадували про те, що один із найзірковіших у колишньому срср артистів Вахтанг Кікабідзе, котрий тринадцять років і працював у росії та, власне, заробляв там левова частку своїх гонорарів, рішуче порвав із нею одразу після агресії московії проти своєї батьківщини в 2008 році. Відмовився від російських нагород і, як то кажуть, забув туди дорогу...

Натомість, попри постійне цкування з боку рашистських політиків і пропагандистів, народний артист Грузії й заслужений артист України аргументовано й пристрасно розвінчував путінську орду, яка окупувала частини обох країн. Вахтанг Кікабідзе засуджував російських агресорів ще з часів їхньої анексії українського Криму та розв'язаної ними гібридної війни в 2014 році. Своє гнівне полум'яне слово на адресу паліїв війни він устиг сказати й після повномасштабного вторгнення російської армії на територію нашої держави в лютому минулого року.

Тож грузинський прапор з автографом Вахтанга Кікабідзе в музеї університету нагадуватиме полтавцям про справжнього друга України. І про те, що державні прапори України та Грузії неодмінно повернуться на тимчасово окуповані території обох країн. Після повного й остаточного визволення їх від рашистських зайд.

Василь НЕІЖМАК.

Полтава. Фото з фейсбук-сторінки обласної клінічної лікарні імені М. Скліфосовського.

Засновник — Верховна Рада України
Свідчення про реєстрацію періодичного
друкованого видання — КВ № 1
від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка).
Передплатні індекси та передплатна ціна
на 2023 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 45 грн. на місяць
(5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 40 грн. на місяць
(3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 80 грн. на місяць
(5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua
Зам. 90862

Видавець —
Державне підприємство
«Редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47,
вул. Петра Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-73;
відділ реклами — 503-61-92;

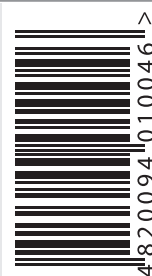
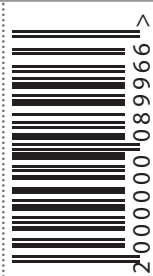
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama1@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

Над номером працювали: Галина КВІТКА,
Вікторія КРАСНОУК.

В.о. головного редактора Сергій ДЕМСЬКИЙ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.